

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τμήμα: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Μαρία Πασχαλίδου

Φοιτητής: Σεμανιάκου Σπύρος

Εξάμηνο: 8^ο

A.M. : 3820091

Video Link: [The Unique Podcast](#)

ΒΟΛΟΣ

2024

"The Unique Podcast: Η οπτικοποίηση της δημιουργικής διαδικασίας και της καθημερινής ζωής ανερχόμενων Rap καλλιτεχνών"

"The Unique Podcast: Visualizing the creative process and daily life of emerging Rap artists"

Το όνομα του podcast είναι συμβολικό. Όταν ξεκίνησα να κάνω ραπ με τους φίλους μου, πάντα συζητούσαμε το γεγονός ότι είμαστε διαφορετικοί από άλλα άτομα που κάνουν αυτή τη μουσική, και ότι αυτό που κάνουμε είναι μοναδικό, έτσι μια μέρα αποφασίσαμε να ονομάσουμε το ραπ Project μας, KidsUnique = Παιδιά Μοναδικά.

Μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής:

Επιβλέπουσα: **Μαρία Πασχαλίδου**

(Επίκουρη καθηγήτρια/ Εικαστικές Τέχνες και Κινούμενη Εικόνα/ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

Ελισάβετ Κιουρτσόγλου

(Επίκουρη Καθηγήτρια/ Σπουδές Σχεδιασμού και Θεωρίες Χώρου - Ήχου / Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

Απόστολος Κορδάς

(Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό/ Επεξεργασία ψηφιακής εικόνας – Πολυμέσα/ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

Το παρακάτω κείμενο υπογράφεται από τον/τη φοιτητή/φοιτήτρια που εκπόνησε την ΠΕ «Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας, η οποία Εκπονήθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας του ΤΠΔΜΒ»

Ευχαριστίες

Με την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας με τίτλο «*The Unique Podcast: Η οπτικοποίηση της δημιουργικής διαδικασίας και της καθημερινής ζωής ανερχόμενων Rap καλλιτεχνών*», θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλλαν στην εκπόνησή της.

Ευχαριστώ θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου, Μαρία Πασχαλίδου, για την συστηματική επιστημονική καθοδήγηση, τις ιδέες και την συνεχή υποστήριξη που έδειξε από την αρχή μέχρι το τέλος, παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισα.

Επίσης, ευχαριστώ τα υπόλοιπα υπεύθυνα μέλη της πτυχιακής μου, την καθηγήτρια Ελισάβετ Κιουρτσόγλου, και τον καθηγητή Απόστολο Κορδά, για τις εποικοδομητικές υποδείξεις που κάνανε μετά την παρουσίαση της εργασίας.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω στους φίλους και συνεργάτες μου, Γιάννο Νιάρχο, Αναστάσιο Καραά και Γιάννη Γκράσσο, για τη βοήθειά τους στην υλοποίηση αυτής της ιδέας. Εύχομαι να ξεπεράσουν τα προβλήματα που συζητήσαμε και κάποια στιγμή να καταφέρουμε να δημιουργήσουμε μουσική χωρίς εμπόδια.

Τέλος, θα ήθελα εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στην οικογένειά μου, η οποία παρά τις οικονομικές δυσκολίες, ήταν πάντα δίπλα μου, πίστεψε σε εμένα και με βοήθησε να πάρω ένα πτυχίο από το οποίο εκτός από τις γνώσεις που πήρα, με έκανε έναν καλύτερο άνθρωπο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Summary.....	<u>5</u>
Περίληψη.....	<u>6</u>
Εισαγωγή.....	<u>8</u>
Μεθοδολογία	<u>9</u>
1. Ποια η διαφορά μεταξύ Χιπ Χοπ, Ραπ και Τραπ μουσικής.....	<u>14</u>
2. Πως ξεκίνησε η Ραπ μουσική.....	<u>16</u>
3. Πως συνδέεται η ραπ μουσική με την φτώχεια, την κατώτερη τάξη και την φυλετική ανισότητα.....	<u>17</u>
4. Ραπ και επίδειξη χρήματος.....	<u>18</u>
5. Από ποιους απαρτίζεται η Ελληνική Ραπ σκηνή.....	<u>19</u>
6. Ραπ και βιοπορισμός στην Ελλάδα.....	<u>21</u>
Συμπεράσματα.....	<u>23</u>
Βιβλιογραφία.....	<u>25</u>
Παραρτήματα.....	<u>26</u>

Summary

The purpose of this paper is the in-depth study of hip hop, rap and trap music especially in Greece. Through my own eyes and those of other rappers, with whom we face the serious issue of making a living from our music in Greece. The research focuses on the processes we follow when we create songs, our daily challenges and the difficulties we face as producers, lyricists and at the same time creators of our music due to self-financing. The methodology of the project, includes bibliographical sources and a Video Podcast which shows our daily life as up-and-coming rappers in the studio, documenting the writing process, the Mix & Master of our songs, our first Live, accompanied by clips of our rap songs. In this podcast, I discuss with fellow rappers about music, life and the problems we face. Through these approaches, my thesis offers a multi-dimensional understanding of rap culture, fostering a dialogue between music and real life.

3:12

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η εκ βάθους μελέτη του χιπ χοπ, της ραπ και της τραπ μουσικής ειδικότερα στην Ελλάδα. Μέσα από το δικό μου βλέμμα αλλά και άλλων ράπερ, με τους οποίους αντιμετωπίζουμε το σοβαρό ζήτημα του βιοπορισμού από την μουσική μας στην Ελλάδα. Η έρευνα επικεντρώνεται στις διαδικασίες που ακολουθούμε κατά τη δημιουργία τραγουδιών, τις καθημερινές μας προκλήσεις και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε ως παραγωγοί, στιχουργοί και ταυτόχρονα δημιουργοί της μουσικής μας, λόγω της αυτοχρηματοδότησης. Η μεθοδολογία της εργασίας, περιλαμβάνει βιβλιογραφικές πηγές και ένα Video Podcast το οποίο παρουσιάζει την καθημερινότητα μας ως ανερχόμενοι ράπερ στο στούντιο, καταγράφοντας τη διαδικασία γραφής, το Mix & Master των τραγουδιών μας, το πρώτο μας Live, συνοδευόμενο από αποσπάσματα από ραπ τραγούδια μας. Στο Podcast αυτό, συζητώ με τους άλλους ράπερ για θέματα που αφορούν τη μουσική, την ζωή και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε. Μέσα από αυτές τις προσεγγίσεις, η εργασία προσφέρει μια πολυδιάστατη κατανόηση της ραπ κουλτούρας, ενισχύοντας τον διάλογο μεταξύ της μουσικής και της πραγματικής ζωής.

3:12

Λέξεις Κλειδιά

Άνθρωποι της μουσικής, Χιπ Χοπ, Ραπ ή Τραπ,
Βιοπορισμός και νέοι ράπερ, Στούντιο και Μίξη,
Ραπ τραγούδια και υποείδη, Ραπ στην Ελλάδα, Podcast.

 Παράλλαξη λογότυπου για χιουμοριστικό σκοπό

Εισαγωγή

Το podcast ως σύγχρονο τεχνολογικό μέσο, έχει αποκτήσει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, είτε αυτό είναι ηχητικό είτε ήχος και εικόνα, αφού αφιερώνουμε πολύ χρόνο στην καθημερινότητα μας για να ακούσουμε ή να δούμε κάποιο. Πέραν της ψυχαγωγικής του διάστασης, αναδεικνύεται ως πολύτιμο εκπαιδευτικό εργαλείο που ενεργοποιεί πολλαπλές αισθήσεις, ενισχύει την έκφραση συναισθημάτων και προωθεί την ανάπτυξη τεχνολογικών δεξιοτήτων.¹

Στο δικό μου Podcast συζητάμε για τα θέματα που “αγγίζουμε” στην μουσική μας αλλά και για πράγματα που μας απασχολούν, για παράδειγμα το “αν μεγαλώσαμε με ανέσεις”. Αυτή η συζήτηση αποτελείται από μια σύνδεση τριών κυρίως θεμάτων, συναισθήματα – βιοπορισμός στην Ελλάδα – οικονομική άνεση.

Σκοπός μου είναι, να προσφέρω ένα πολυποίκιλο περιεχόμενο με ενδιαφέρον οπτικές που θα κινητοποιήσει τους ακροατές να σκεφτούν βαθύτερα για τα θέματα που αναπτύσσουμε και το πως τελικά αυτά συνδέονται τόσο άμεσα. Η σύνδεση αυτή επιτυγχάνεται στο podcast μου καθώς οι απόψεις όλων μας, παρόλο που ξεκινάνε από κάποια διαφορετική αρχή, τελικά συνδέονται.

3:12

¹ Τζόρτζογλου, Φ. (2021). “Podcasts: τι είναι και πώς μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαίδευση; (Μέρος Α).” https://edtech.gr/podcasts_stin-ekpaideusi/

Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία που ακολούθησα για να δημιουργήσω το δικό μου Ραπ Podcast, ξεκινά σε θεωρητικό επίπεδο, μέσω διαδικτυακών πηγών και βιβλιογραφίας, και προχωρά σε πρακτική εφαρμογή μέσω Case study (μελέτη μεμονωμένων περιπτώσεων) το οποίο αφορά τις αντιλήψεις ανερχόμενων ράπερ στη μουσική βιομηχανία της Ελλάδας. Ο λόγος που αναφέρεται μόνο σε ράπερ και όχι τράπερ, είναι γιατί εγώ ως άτομο που κάνει ραπ και πειραματίζεται με αυτόν τον ήχο, θεωρώ ότι αυτός ο διαχωρισμός είναι λάθος, καθώς η ραπ δεν χωρίζεται σε ξεχωριστά είδη μουσικής αλλά σε υποκατηγορίες.

Για να μπορέσω να μελετήσω αυτή την ομάδα ανθρώπων, επέλεξα να κάνω ένα Video podcast με θέμα συζήτησης το ραπ και την κουλτούρα στην οποία εντάσσεται, με επιλεκτικά καλεσμένους δύο Rapper από το οικείο μου περιβάλλον, τον Sosta The Kid και τον Yann, με τους οποίους τυχαίνει να έχουμε ξεκινήσει την ίδια περίοδο να τραγουδάμε ραπ μουσική, έχουμε δημιουργήσει κάποια τραγούδια μαζί, μοιραζόμαστε παρόμοια προβλήματα, αλλά οι απόψεις μας διαφέρουν.

Το podcast σχετίζεται με ένα συγκεκριμένο θέμα. Οι οικοδεσπότες ενός podcast (στην περίπτωση της πτυχιακής εργασίας, ο υπογράφων), αναφέρονται ως "podcasters". Συνήθως, οι podcasters καταγράφουν και επεξεργάζονται ψηφιακό περιεχόμενο και το μοιράζονται με το κοινό σε κάποια πλατφόρμα όπως το YouTube. Το podcast δεν έχει κάποιον συγκεκριμένο στόχο, αλλά κατά γενικό κανόνα είναι μια μορφή ψυχαγωγίας. Οι άνθρωποι μπορεί να ακούσουν ένα

3:12

podcast για να μάθουν περισσότερα για ένα θέμα, να παρακολουθήσουν τα τρέχοντα γεγονότα ή επειδή θέλουν να γελάσουν.²

Το podcast χωρίζεται σε αρκετά είδη, από solo (μόνο ένα άτομο) podcast μέχρι και σε storytelling (φανταστικές ιστορίες) podcast. Η δική μου περίπτωση αποτελείται από μια μίξη δύο ειδών podcast, το panel και το conversational.

Στο panel podcast πολλοί οικοδεσπότες ή καλεσμένοι συζητούν ένα συγκεκριμένο θέμα ή σύνολο θεμάτων. Περιλαμβάνει έναν συντονιστή ο οποίος καθοδηγεί τη συζήτηση και διασφαλίζει ότι κάθε συμμετέχων έχει την ευκαιρία να μιλήσει. Ο λόγος που επέλεξα αυτό το είδος, είναι γιατί επιτρέπει ένα ευρύ φάσμα απόψεων, μπορεί να δημιουργήσει ελκυστικές και δυναμικές συζητήσεις, και χρησιμοποιείται για θέματα που επωφελούνται από πολλαπλές οπτικές γωνίες, όπως η πολιτική, η τεχνολογία, ο πολιτισμός και άλλα.³

Το conversational podcast είναι ιδανικό για δύο άτομα που “έχουν χημεία μεταξύ τους”, μοιράζονται τα ίδια ενδιαφέροντα σε ένα συγκεκριμένο θέμα και θέλουν να ξεκινήσουν μαζί ένα podcast. Ο λόγος που επέλεξα και αυτό το είδος, είναι γιατί δομείται με βάση συνεντευξιακού τύπου ερωτήσεις και η φυσική ροή της συζήτησης μπορεί να οδηγήσει σε αναλυτικές συζητήσεις και απροσδόκητες καλές ιδέες αποτυπωμένες με χιούμορ.⁴

Για να μπορέσω να δημιουργήσω το δικό μου podcast έπρεπε να έχω ετοιμάσει κάποιες ερωτήσεις τύπου συνέντευξης για να έχω τον έλεγχο της συζήτησης σε περίπτωση που κάποιος

3:12

² Mailchimp. “What Is a Podcast and How Does it Work?”. <https://mailchimp.com/resources/what-is-a-podcast/>

³ Tella. “Panel Podcast”. <https://www.tella.tv/definition/panel-podcast>

⁴ Wiredclip. “8 Types of Podcasts: Today’s Top Formats and Genres”. <https://wiredclip.com/types-of-podcasts/>

ερωτώμενος είναι λακωνικός ή δεν θέλει να απαντήσει. Ξεκίνησα με ερωτήσεις που πηγαίνουν από το γενικό στο ειδικό και έθιξα θέματα τα οποία προβληματίζουν εμένα και τα θεωρώ ενδιαφέρον για να ακουστούν σε ένα τραγούδι.

Το επόμενο μου βήμα, ήταν να δω όλο το podcast λεπτομερώς και να γράψω σε ένα χαρτί λέξεις κλειδιά ή προτάσεις τις οποίες θεωρώ πιο σημαντικές να ακουστούν. Έπειτα, βρήκα στο YouTube ένα beat (συγχώνευση μελωδιών) το οποίο θεώρησα ότι ταιριάζει με αυτά που ειπώθηκαν, και άρχισα να ενώνω αυτές τις λέξεις και προτάσεις ώστε να γίνουν ρίμες και στο τέλος να κατασκευάσω ένα κομμάτι του οποίου οι σίχοι βασίστηκαν στην συζήτηση του podcast.

Στην συνέχεια σχεδίασα ένα stop motion animation μέσω του Photoshop με τις λέξεις/προτάσεις κλειδιά το οποίο θεώρησα ότι ταίριαζε και πρόσθεσα επάνω το κομμάτι που γράφτηκε. Το stop motion είναι μια τεχνική κινηματογράφησης, κατά την οποία ένα φυσικό αντικείμενο κινείται σε μικρά βήματα και φωτογραφίζεται σε κάθε βήμα. Όταν αυτές οι εικόνες συναρμολογούνται και αναπαράγονται γρήγορα, τα πράγματα σε αυτές φαίνονται να κινούνται μόνα τους.⁵

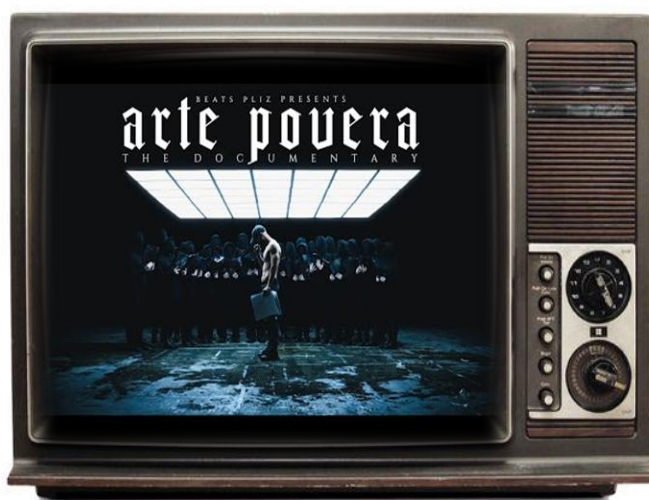
Τέλος, τα υπόλοιπα πλάνα τραβήχτηκαν μέσα από μια Camcorder, μιας και στο συγκεκριμένο Video Podcast προτίμησα την πιο παλαιά αισθητική αυτής της κάμερας, και ένα iPhone SE του 2020.

3:12

⁵ Nfi. "Stop Motion Animation – Everything You Need To Know". <https://www.nfi.edu/stop-motion-animation/>

Η ηχογράφηση έγινε σε σπίτι χωρίς ηχομόνωση, μέσω του μικροφώνου “Behringer Πυκνωτικό Μικρόφωνο XLR C-3”, η μίξη των κομματιών έγινε στο FL Studio, ένα επαγγελματικό πρόγραμμα σύνθεσης μουσικής, και το editing του Video Podcast έλαβε μέρος στο Da Vinci resolve 18. Έμπνευση για το Video Podcast αποτέλεσαν το “Arte Povera” το οποίο είναι ένα ντοκιμαντέρ για την δημιουργία ενός άλμπουμ το οποίο συνδυάζει κλασική συμφωνική μουσική και ραπ⁶, τα YouTube Podcast “The Good Vybz Show”⁷

Εικόνα 1, *Arte Povera - The Documentary* | Official Movie - YouTube. Ψηφιακή επεξεργασία και παρουσίαση ως στατική εικόνα, Σπύρος Σεμανιάκου, 2024. Πηγή: <https://www.youtube.com/watch?v=m3xayqKtbD4>

Εικόνα 2, *Good Vybz Music* - YouTube. Ψηφιακή επεξεργασία και παρουσίαση ως στατική εικόνα, Σπύρος Σεμανιάκου, 2024. Πηγή: <https://www.youtube.com/channel/UCaDWL6zlhYIsre6qpRQ-g>

⁶ Artepovera. “Arte povera”. <https://www.artepovera.gr/>

⁷ Good Vybz Music. “THE GOOD VYBZ SHOW” <https://www.youtube.com/@GoodVybzMUSIC>

και “Rap Café”⁸ τα οποία είναι podcast τύπου συνέντευξης ή conversational με διάσημους στην Ελλάδα Ράπερ, και το Videotrailer “The Tiger Lilies - Birds Are Singing In Ukraine” το οποίο “μιλά” μέσα από ένα τραγούδι, σε συνδυασμό με ένα AI animation, για τον πόλεμο της Ρωσίας προς την Ουκρανία.⁹

Εικόνα 3, *Rap Cafe #07 - Mad Clip*. Ψηφιακή επεξεργασία και παρουσίαση ως στατική εικόνα, Σπύρος Σεμανιάκου, 2024. Πηγή: <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=AvaaUm-rVCg>

Εικόνα 4, *The Tiger Lilies - Birds Are Singing In Ukraine (Official Video)*. Ψηφιακή επεξεργασία και παρουσίαση ως στατική εικόνα, Σπύρος Σεμανιάκου, 2024. Πηγή: https://www.youtube.com/watch?v=CPJR_iXgeyM

⁸ Legal Pizza. “Rap café”. <https://www.youtube.com/@LegalPizza>

⁹ The Tiger Lilies - Birds Are Singing In Ukraine (Official Video). https://www.youtube.com/watch?v=CPJR_iXgeyM&t=3s

★ Παράλλαξη λογότυπου για χιουμοριστικό σκοπό

1) Ποια η διαφορά μεταξύ Χιπ Χοπ, Ραπ και Τραπ μουσικής

Η μουσική έχει αλλάξει τόσο πολύ που οι ακροατές δεν αντιλαμβάνονται τι είναι χιπ χοπ, ραπ και τραπ, με αποτέλεσμα πολλές φορές να μπερδεύονται και να δημιουργούν ερωτήματα και λάθος υποθέσεις. Ξεκινώντας πρέπει να ξεκαθαρίσουμε, ότι η ραπ είναι στην πραγματικότητα ένα μουσικό είδος που εντάσσεται μέσα στο χιπ χοπ.¹⁰ Το χιπ χοπ είναι ουσιαστικά μια κουλτούρα η οποία αποτελείται από τέσσερα βασικά στοιχεία¹¹:

- Το Deejaying το οποίο είναι η διαδικασία του να παίζεις και να μιξάρεις τραγούδια σε κλαμπ ή μπαρ, για να δημιουργήσεις ατμόσφαιρα ή να προκαλέσεις τον κόσμο να χορέψει.¹²
- Το MCing (το προηγούμενο στάδιο της ραπ) στο οποίο οι MCs (Masters of Ceremonies) έπρεπε να παρουσιάσουν και να ενθαρρύνουν τους DJs και να κρατήσουν το κοινό σε εγρήγορση ενώ μιλούσαν ανάμεσα στα τραγούδια, αστελευόντουσαν και γενικά αλληλοεπιδρούσαν με το κοινό. Με την πάροδο του χρόνου, έγινε σύνηθες για τους MCs (ή ράπερς, όπως έγιναν σύντομα γνωστοί) να μιλούν και να κάνουν ρίμες πάνω και σε συγχρονισμό με τη μουσική.¹³
- Το Graffiti το οποίο είναι μια μορφή τέχνης και συγκεκριμένα είναι το βάψιμο τοίχων με σπρέι. Συνήθως αυτοί που κάνουν graffiti ζωγραφίζουν ένα στιλιστικό σύμβολο ή μια φράση.¹⁴
- Και το Breakdancing το οποίο είναι ένα είδος χορού του δρόμου. Χαρακτηρίζεται ως αθλητικό, ενεργητικό και αυτοσχεδιαστικό αφού χρησιμοποιεί σπασμωδικές κινήσεις.¹⁵

¹⁰ Harrell, R. (2023). "Hip Hop vs Rap: 5 Key Differences Between Hip Hop and Rap".

<https://midination.com/magazine/hip-hop-vs-rap/>

¹¹ Nextlevel. (2018). "Rap vs. Hip Hop". <https://www.nextlevel-usa.org/blog/rap-vs-hip-hop>

¹² Wikipedia. (2024). "Disc jockey". https://en.wikipedia.org/wiki/Disc_jockey

¹³ Dye, D. (2007). "The Birth of Rap: A Look Back". <https://www.npr.org/2007/02/22/7550286/the-birth-of-rap-a-look-back>

¹⁴ Curry, G. (2024). "graffiti". *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/art/graffiti-art>

¹⁵ Masterclass. (2021). "Breakdancing Basics: A Guide to Breaking's History and Moves".

<https://www.masterclass.com/articles/breakdancing-guide>

Η ραπ είναι μια μουσική που μιλάει για νεαράς ηλικίας ανθρώπους που ψάχνουν τον εαυτό τους και που ανεβαίνουν από τα χαμηλά και τα καταφέρνουν.¹⁶ Η ραπ εστιάζει στον λυρισμό και τον ρυθμό των λέξεων του τραγουδιού και για αυτό οι ιδέες και τα θέματα που εκφράζονται μέσω της ραπ είναι ποικίλα.

Η τραπ συχνά υμνεί την κατάληξη του «τα κατάφερα»¹⁷, δηλαδή μπόρεσα και βγήκα από την “παγίδα” (trap). Ενώ οι στίχοι είναι σκοτεινοί, ο καλλιτέχνης δεν είναι σχεδόν ποτέ μελαγχολικός, για αυτό όταν κάποιος ακούει τραπ, το πιο πιθανό είναι να είναι γεμάτος αυτοπεποίθηση και θάρρος.¹⁸, αυτό το αποδεικνύει και ο στίχος του Έλληνοαφρικανού καλλιτέχνη Light στο τραγούδι του Primo, το οποίο δημοσιεύθηκε το 2018, με τον στίχο:

«Κοιμόμουν στο πάτωμα, πλέον στα πεντάστερα
Βλέποντας την πόλη να κινείται απ' τα παράθυρα».

Εικόνα 5, *Light - Primo*. Ψηφιακή επεξεργασία και παρουσίαση ως στατική εικόνα, Σπύρος Σεμανιάκου, 2024. Πηγή: <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=JaZgHHDS5x0>

¹⁶ Λιάκα, Ζ. (2022). “Τραπ: περαστική μόδα ή κουλτούρα”. <https://www.tanea.gr/2022/11/24/lifearts/trap-perastiki-moda-i-koultoura/>

¹⁷ Λιάκα, Ζ. (2022). “Τραπ: περαστική μόδα ή κουλτούρα”. <https://www.tanea.gr/2022/11/24/lifearts/trap-perastiki-moda-i-koultoura/>

¹⁸ Festivalpeak. (2021). “Rap or Trap?” <https://festivalpeak.com/rap-or-trap-f6aadd3f1b10>

2) Πως ξεκίνησε η Ραπ μουσική

Η ραπ μουσική έχει τις ρίζες της χιλιάδες χρόνια πριν στην Αφρική. Η παράδοση των "griots" χρονολογείται από τους σκοτεινούς αιώνες της δουλείας, όπου οι Αφρικανοί απομακρύνθηκαν από τα σπίτια τους και μεταφέρθηκαν στην Αμερική για να γίνουν σκλάβοι. Για να αντιμετωπίσουν τον απέραντο πόνο και την απώλεια, συνήθιζαν να τραγουδούν.¹⁹ Επομένως η ραπ είναι προϊόν των αφρικανικών αμερικανικών, αφρο-καραϊβικών και λατινοαμερικάνικων κοινοτήτων των πόλεων που μαστίζονταν από τη φτώχεια, την εξάπλωση των ναρκωτικών και τη βία των συμμοριών στη δεκαετία του 1960 και στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Στους δρόμους των πόλεων αυτών, η ραπ αναδύθηκε ως ένας μινιμαλιστικός ήχος ο οποίος έπειτα εξαπλώθηκε στα τοπικά house parties της Νέας Υόρκης και στα dance clubs στις αρχές της δεκαετίας του 1970.²⁰

Γεγονός είναι ότι η ραπ σήμερα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις των πιο διάσημων ειδών μουσικής, διότι αυτό το μουσικό στυλ ενσωματώνει ραπ, πνευματώδεις στίχους και καλό ρυθμό και αυτό κάνει αυτό το είδος δημοφιλές στο νεανικό κοινό.²¹

¹⁹ Chloe. (2024). "An In-Depth Look Into Rap Music's History". <https://www.superprof.com/blog/history-of-rap/>

²⁰ Maultsby, K. (2021). "Rap/Hip-Hop. A History of African American Music". <https://timeline.carnegiehall.org/genres/rap-hip-hop>

²¹ Steen, A. (2023). "Most Popular Music Genres: A Comprehensive Guide to the Sounds We Love". <https://primesound.org/popular-music-genres/>

3) Πως συνδέεται η ραπ μουσική με την φτώχεια, την κατώτερη τάξη και την φυλετική ανισότητα

Όταν πρωτοεμφανίστηκε η ραπ μουσική, το κοινό των mainstream (κυρίαρχων) μέσων ενημέρωσης δεν είχε ακούσει ποτέ παρόμοιο ήχο και αυτό τράβηξε την προσοχή τους. Χρησιμοποιώντας τις πλατφόρμες τους για να διηγηθούν ιστορίες για τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν καθημερινά και κατά τη διάρκεια της ζωής τους, κατάφεραν να υπενθυμίσουν στον κόσμο ότι υπήρχαν ακόμα άνθρωποι που υπέφεραν πάρα πολύ. Οι αγώνες της φτώχειας δεν μεταδίδονταν στις βραδινές ειδήσεις, δεν εξυμνούνταν από τα μέσα ενημέρωσης και δεν αντιμετωπίζονταν από κανέναν αξιωματούχο. Οι λευκοί της ανώτερης και μεσαίας τάξης, δεν ήταν πλήρως μορφωμένοι και ενημερωμένοι για τα ζητήματα που τους περιβάλλουν μέχρι που το χιπ χοπ έγινε ευρέως γνωστό. Το χιπ χοπ έδωσε επίσης μια φωνή και μια αίσθηση ενσωμάτωσης σε ανθρώπους που αγωνίζονταν και δεν είχαν καμία εκπροσώπηση στα μέσα ενημέρωσης. Η ραπ μουσική είχε ξεκινήσει με επιτυχία τη συζήτηση για τη φτώχεια και είχε αρχίσει να χρησιμοποιείται ως μέσο για την καταπολέμηση της φτώχειας.²²

²² Haag, C. (2021). "Hip Hop & Povert". <https://medium.com/music-culture-irl/hip-hop-poverty-ffdb6a9be0fb>

4) Ραπ και επίδειξη χρήματος

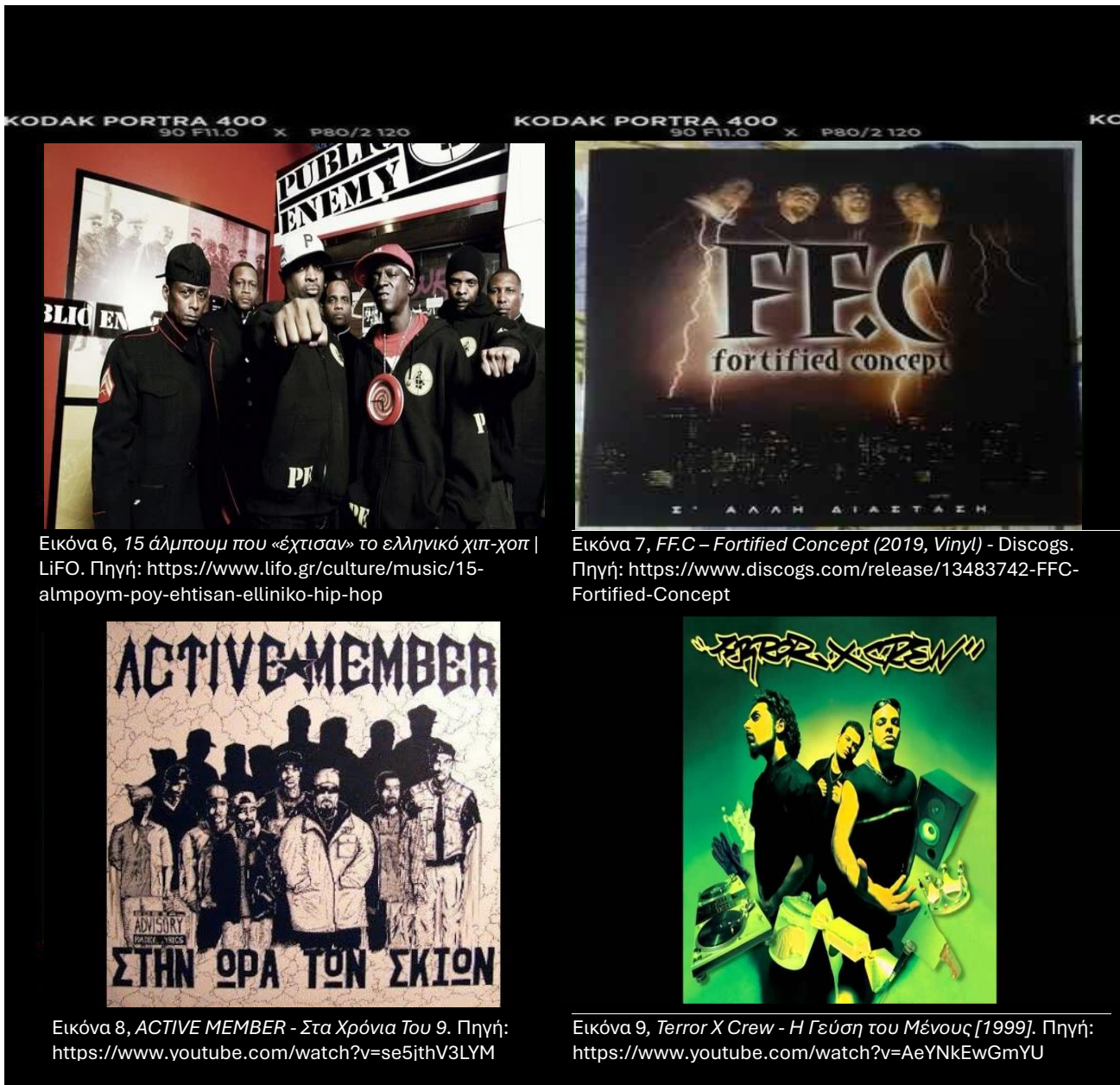
Στο τέλος της ημέρας, τα χρήματα και όλα όσα τα συνοδεύουν βρίσκονται στο επίκεντρο των φιλοδοξιών των περισσότερων ανθρώπων. Ο πλούτος είναι σημαντικός για την ραπ μουσική, επειδή πολλοί από τους ακροατές της προέρχονται από περιβάλλοντα ή βρίσκονται σε καταστάσεις όπου τα χρήματα είναι ζήτημα. Επίσης οι καλλιτέχνες και οι ακροατές της ραπ αναγνωρίζουν την αξία και την επιρροή που φέρνουν τα χρήματα και ότι το να βρίσκεται κανείς σε ένα περιβάλλον όπου ο πλούτος σημαίνει ότι μπορεί να φροντίζει καλύτερα την οικογένειά του και να απολαμβάνει περισσότερο τη ζωή, είναι σημαντικό να εκπροσωπείται αυτό στη μουσική. Τα χρήματα φαίνεται να λύνουν πολλά προβλήματα της ζωής και η φαντασίωση ότι βρίσκεσαι στη θέση ενός ράπερ είναι ένα καλό κίνητρο και δίνει λίγη ελπίδα για να ξεπεράσεις τα πιο δύσκολα σημεία της ζωής. Με λίγα λόγια, Ο λόγος για τον οποίο η ραπ είναι τόσο ελκυστική σε ανθρώπους με τόσο διαφορετικές καταβολές είναι επειδή είναι μια μουσική που δίνει ελπίδα, διασκέδαση και κίνητρα, παρέχοντας παραδείγματα ανθρώπων που κάποτε πάλευαν με δυσκολίες και τώρα ζουν με άνεση.²³

²³ Wickham, F. (2023). "Hip-Hop Wealth: Why It's So Important In Rap, Pop, & Music Culture".
<https://www.funktasy.com/urban-hiphop-rnb/wealth-important-hip-hop-artists/>

5) Από ποιους απαρτίζεται η Ελληνική Ραπ σκηνή

Ένα μεγάλο έναυσμα για την αρχή της ραπ μουσικής στην Ελλάδα ήταν η συναυλία των Αμερικάνων Public Enemy στο Κατράκειο Θέατρο τον Ιούνιο του 1992. Την ίδια περίοδο βγαίνουν στην επιφάνεια τα πρώτα Ελληνικά ραπ συγκροτήματα, Οι FF.C (Fortified Concept), οι Active Member και οι Terror X Crew.²⁴

Εικόνα 6, 15 άλμπουμ που «έχτισαν» το ελληνικό χιπ-χοπ | LiFO. Πηγή: <https://www.lifo.gr/culture/music/15-almpoym-poy-echtisan-elliniko-hip-hop>

Εικόνα 7, FF.C – Fortified Concept (2019, Vinyl) - Discogs. Πηγή: <https://www.discogs.com/release/13483742-FFC-Fortified-Concept>

Εικόνα 8, ACTIVE MEMBER - Στα Χρόνια Του 9. Πηγή: <https://www.youtube.com/watch?v=se5jthV3LYM>

Εικόνα 9, Terror X Crew - Η Γεύση του Μένους [1999]. Πηγή: <https://www.youtube.com/watch?v=AeYNkEwGmYU>

²⁴ Elafros, A. (2013). "Mapping the Hip Hop Transnation: A Brief History of Hip Hop in Athens, Greece." Σελίδα 8.

Ο ιδρυτής των Active Member, B.D. Foxmoor (Μιχάλης Μυτακίδης), για να κάνει διασημότερη την ραπ και για να ξεχωρίσει, χρησιμοποίησε τον όρο Low Bar για να χαρακτηρίσει την μουσική που δημιουργεί εκείνος, το συγκρότημά του και όσα συγκροτήματα ανήκουν στην ομάδα Freestyle.²⁵

Πλέον η ελληνική ραπ σκηνή αποτελείται από πολλά άτομα και ολοένα αυξάνεται, καθώς ξεπηδάνε πολλά είδη υποκατηγοριών της ραπ. Αυτά τα κομμάτια ακούγονται συνήθως στην πλατφόρμα του Tik Tok και αν αρέσουν στο κοινό, τα κομμάτια γίνονται viral (ευρέως γνωστά). Κάποιοι διάσημοι ράπερ στην Ελλάδα με βάση τα charts αυτήν την στιγμή είναι οι εξής:

- Toquel
- Lila
- Fly lo
- SNIK
- Rack
- Kidd
- Fy
- Lava
- ROPEX
- Sidarta
- Ivan Greko
- Tzamal
- Hawk
- Roi 6/12
- Light
- LEX
- Bloody Hawk²⁶

²⁵ Γεωργιακώδης, Ν. (2013). “Ελληνική ραπ: Η ιστορία πίσω από τις ρίμες”.

<https://www.in2life.gr/culture/music/article/270652/ellhnikh-rap-h-istoria-piso-apo-tis-rimes.html>

²⁶ Kworb. “Spotify Daily Chart - Greece - 2024/02/09 | Totals”. https://kworb.net/spotify/country/gr_daily.html
προσπελάστηκε στις 11/02/2024

6) Ραπ και βιοπορισμός στην Ελλάδα

Με βάση το άρθρο του Insider, εκτιμάται ότι η απασχόληση μουσικών και δημιουργών μουσικής βρίσκεται σε χαμηλότερα επίπεδα την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα σε σύγκριση με την περίοδο πριν από την οικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2009. Ειδικότερα, ο αριθμός μουσικών, ερμηνευτών και δημιουργών στην χώρα υπολογίζεται σε 7,7 χιλ. το 2020, από 10,4 χιλ. το 2008».²⁷

Ο Έλληνας ράπερ Anser υποστηρίζει στο απόσπασμα από την συνέντευξη του στο Magazine ότι «Για παράδειγμα, όταν εγώ ξεκίνησα να κάνω μουσική δεν το έκανα για να με μάθουν ή για να βγάλω λεφτά. Αυτή η στάση με βοήθησε στο να μην τα παρατήσω ποτέ, και δεν το βλέπω από πολλά νέα παιδιά αυτό. Ακόμα και τώρα που θεωρητικά πάω καλά, πιστεύω ότι αν υπήρχε ένας μαγικός τρόπος να τα βάλω κάτω και να υπολογίσω τι έσοδα και τι έξοδα είχα από τη μέρα που ξεκίνησα μέχρι σήμερα, δεν πρέπει να είμαι και πολύ συν (γελάει)».

- **Να μην το δεις ποτέ ότι θα κερδίσεις οικονομικά;**
- «Μπορεί να κερδίσεις, εγώ πλέον βγάζω κάποια χρήματα από τη μουσική, αλλά ξέρεις ποιο είναι το πιο βασικό; Ότι αν αύριο σταματήσω να βγάζω, δεν θα την παρατήσω. Αν εσύ αυτό πας και το δεις ως δουλειά, ως μετρημένα κουκιά, άστο, γαμησέ το, μην το κάνεις καθόλου. Δεν θα πετύχεις κιόλας. Ή μπορεί να πετύχεις προσωρινά».²⁸

Με τον Anser φαίνεται να συμφωνεί και ο Έλληνας μουσικός Διονύσης Μόρφης στην συνέντευξη του στο 3pointMAGAZINE, λέγοντας ότι «Ο κόσμος δεν καταλαβαίνει τι πάει να πει μουσικός. Σε γενικές γραμμές ακούγεται ωραίο το να δηλώνεις μουσικός ή καλλιτέχνης, αλλά οι περισσότεροι δεν συνειδητοποιούν πώς ζούμε. Τουλάχιστον στο δικό μου περιβάλλον, η μουσική και η τέχνη γενικότερα εκλαμβάνεται ως μέσο δημιουργίας, αλλά όχι βιοπορισμού.

²⁷ Κετσιετζής, Κ. (2023). “Η ελληνική μουσική βιομηχανία σε αριθμούς - Τι ακούν και τι πληρώνουν οι Έλληνες”. <https://www.insider.gr/epiheiriseis/277744/i-elliniki-moysiki-biomihania-se-arithmoys-ti-akouyn-kai-ti-plironoun-oi-ellines>

²⁸ Μανιάτης, Κ. (2022). “ANSER: “ΑΝ ΔΕΙΣ ΤΟ ΡΑΠ ΣΑΝ ΔΟΥΛΕΙΑ, ΑΣΤΟ, ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΙΣ ΚΑΘΟΛΟΥ””. <https://www.news247.gr/magazine/anser-an-deis-to-rap-san-douleia-asto-min-to-kaneis-katholou/>

Καταφέρνω να πληρώνω τις βενζίνες μου, κυκλοφορώ, ζω. Αλλά αν έπρεπε να μένω στο νοίκι, δεν θα μπορούσα».²⁹

²⁹ Ρίζος, Θ. (2013). “Ζώντας από τη μουσική”.

<https://3pointmagazine.gr/%CE%B6%CF%8E%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82-%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%B7-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%BA%CE%AE/>

Συμπεράσματα

Η ραπ μουσική, ως μορφή έκφρασης και κοινωνικής συνείδησης, αποτελεί έναν δυναμικό φορέα για την αντιμετώπιση των συναισθημάτων που προκαλούν τα βιοποριστικά προβλήματα, διότι οι στίχοι συνήθως αφορούν αντίδραση και αντίσταση απέναντι στις δυσκολίες που προκύπτουν από την οικονομική ανασφάλεια.

Παράλληλα, η ραπ μουσική λειτουργεί ως μέσο ενδυνάμωσης και εμπύχωσης καθώς οι καλλιτέχνες της ραπ μουσικής μπορούν να λειτουργήσουν ως πρότυπα και πηγές έμπνευσης. Μέσα από τους στίχους, πολλοί ράπερ ενθαρρύνουν είτε τον εαυτό τους είτε τους ακροατές τους ότι θα καταφέρουν να πετύχουν. Με αυτόν τον τρόπο παρέχουν μια αίσθηση ελπίδας, ενσυναίσθησης και αυτοπεποίθησης στους ακροατές τους.

Ο συνδυασμός του θεωρητικού μέρους, της μελέτης περίπτωσης και της βιωματικής μου εμπειρίας με βοήθησαν να καταλάβω πως συνδέεται η ραπ μουσική με την έκφραση συναισθημάτων, τον βιοπορισμό και τα χρήματα γενικότερα.

Κάνοντας μια βαθιά ανάλυση στο podcast που δημιούργησα, παρατηρούμε ότι αποσκοπεί στην ανάδειξη σημαντικών κοινωνικοοικονομικών Θεμάτων, καθώς επεκτείνεται σε ευρύτερα κοινωνικά και οικονομικά θέματα που απασχολούν τους εξής καλλιτέχνες, οι οποίοι κάνουν τα πάντα μόνοι τους και με δικά τους χρήματα, λόγω της οικονομικής αδυναμίας που υπάρχει στην Ελλάδα και στην Ελληνική μουσική βιομηχανία, ενώ σε άλλες χώρες, όπως η Αμερική και η Ιαπωνία, υπάρχει πολύ μεγαλύτερη άνεση σε αυτόν τον τομέα.³⁰ Προωθεί την κριτική σκέψη, καθώς στοχεύει να κινητοποιήσει τους ακροατές να σκεφτούν βαθύτερα για τα θέματα που συζητούνται. Λειτουργεί ως εκπαιδευτικό εργαλείο, προσφέροντας περιεχόμενο που εμπλουτίζει τις γνώσεις των ακροατών και αναπτύσσει τις τεχνολογικές τους δεξιότητες μέσω της ενεργοποίησης πολλαπλών αισθήσεων. Και παρέχει ψυχαγωγία, ενώ παράλληλα προσφέρει πλούσιο περιεχόμενο.

³⁰ Parvez, T. "Top 10 global digital music markets". <https://sonosuite.com/en/blog/top-10-global-digital-music-markets/>

Η εργασία αυτή και συγκεκριμένα το πρακτικό της μέρος, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από ανερχόμενους ράπερ οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν το podcast ως πηγή έμπνευσης και καθοδήγησης, μαθαίνοντας από τις εμπειρίες και τις οπτικές των συμμετεχόντων καλλιτεχνών. Από ερευνητές και ακαδημαϊκούς, διότι μπορεί να αποτελέσει ένα ενδιαφέρον case study για την έρευνα στη μουσική βιομηχανία, την κουλτούρα του hip-hop και τις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της ραπ μουσικής ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μελέτες που αφορούν τις νέες τεχνολογίες παραγωγής περιεχομένου. Από άτομα που ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν το δικό τους podcast, καθώς μπορούν να αντλήσουν έμπνευση από τη μεθοδολογία και τις τεχνικές που περιγράφονται. Και από άτομα που ενδιαφέρονται για τη ραπ μουσική και την ευρύτερη κουλτούρα του hip-hop, αφού μπορούν να απολαύσουν τις συζητήσεις και να αποκτήσουν βαθύτερη κατανόηση των θεμάτων που απασχολούν τους καλλιτέχνες.

Το podcast αυτό αναδεικνύει τις προκλήσεις και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι νέοι ραπ καλλιτέχνες στη μουσική βιομηχανία της Ελλάδας.

Βιβλιογραφία

Artepovera. "Arte povera". <https://www.artepovera.gr/>

Chloe. (2024). "An In-Depth Look Into Rap Music's History". <https://www.superprof.com/blog/history-of-rap/>

Curry, G. (2024). "graffiti". *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/art/graffiti-art>

Dictionary. (2023). "Hip-Hop Vs. Rap: A Music, A Culture, And A Phenomenon". <https://www.dictionary.com/e/hip-hop-vs-rap/#what-is-rap>

Dye, D. (2007). "The Birth of Rap: A Look Back". <https://www.npr.org/2007/02/22/7550286/the-birth-of-rap-a-look-back>

Elafros, A. (2013). "Mapping the Hip Hop Transnation: A Brief History of Hip Hop in Athens, Greece." Σελίδα 8.

Festivalpeak. (2021). "Rap or Trap?" <https://festivalpeak.com/rap-or-trap-f6aadd3f1b10>

Good Vybz Music. "THE GOOD VYBZ SHOW" <https://www.youtube.com/@GoodVybzMusic>

Haag, C. (2021). "Hip Hop & Poverty". <https://medium.com/music-culture-irl/hip-hop-poverty-ffdb6a9be0fb>

Harrell, R. (2023). "Hip Hop vs Rap: 5 Key Differences Between Hip Hop and Rap". <https://midination.com/magazine/hip-hop-vs-rap/>

Kworb. "Spotify Daily Chart - Greece - 2024/02/09 | Totals". https://kworb.net/spotify/country/gr_daily.html
προσπελάστηκε στις 11/02/2024

Legal Pizza. "Rap café". <https://www.youtube.com/@LegalPizza>

Mailchimp. "What Is a Podcast and How Does it Work?". <https://mailchimp.com/resources/what-is-a-podcast/>

Masterclass. (2021). "Breakdancing Basics: A Guide to Breaking's History and Moves". <https://www.masterclass.com/articles/breakdancing-guide>

Maultsby, K. (2021). "Rap/Hip-Hop. A History of African American Music". <https://timeline.carnegiehall.org/genres/rap-hip-hop>

Nextlevel. (2018). "Rap vs. Hip Hop". <https://www.nextlevel-usa.org/blog/rap-vs-hip-hop>

Nfi. "Stop Motion Animation – Everything You Need To Know". <https://www.nfi.edu/stop-motion-animation/>

Parvez, T. "Top 10 global digital music markets". <https://sonosuite.com/en/blog/top-10-global-digital-music-markets/>

Steen, A. (2023). "Most Popular Music Genres: A Comprehensive Guide to the Sounds We Love". <https://primesound.org/popular-music-genres/>

Tella. "Panel Podcast". <https://www.tella.tv/definition/panel-podcast>

Wickham, F. (2023). "Hip-Hop Wealth: Why It's So Important In Rap, Pop, & Music Culture". <https://www.funktasy.com/urban-hiphop-rnb/wealth-important-hip-hop-artists/>

Wikipedia. (2024). "Disc jockey". https://en.wikipedia.org/wiki/Disc_jockey

Wiredclip. "8 Types of Podcasts: Today's Top Formats and Genres". <https://wiredclip.com/types-of-podcasts/>

Γεωργιακώδης, Ν. (2013). "Ελληνική ραπ: Η ιστορία πίσω από τις ρίμες". <https://www.in2life.gr/culture/music/article/270652/ellhnikh-rap-h-istoria-piso-apo-tis-rimes.html>

Κετσιετζής, Κ. (2023). "Η ελληνική μουσική βιομηχανία σε αριθμούς - Τι ακούν και τι πληρώνουν οι Έλληνες". <https://www.insider.gr/epiheiriseis/277744/i-elliniki-moysiki-biomihania-se-arithmoys-ti-akoyn-kai-ti-plironoy-n-oi-ellines>

Λιάκα, Ζ. (2022). "Τραπ: περαστική μόδα ή κουλτούρα". <https://www.tanea.gr/2022/11/24/lifearts/trap-perastiki-moda-i-koultoura/>

Μανιάτης, Κ. (2022). "ANSER: "ΑΝ ΔΕΙΣ ΤΟ ΡΑΠ ΣΑΝ ΔΟΥΛΕΙΑ, ΑΣΤΟ, ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΙΣ ΚΑΘΟΛΟΥ". <https://www.news247.gr/magazine/anser-an-deis-to-rap-san-douleia-asto-min-to-kaneis-katholou/>

Ρίζος, Θ. (2013). "Ζώντας από τη μουσική". <https://3pointmagazine.gr/%CE%B6%CF%8E%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82%CE%B1%CF%80%CF%8C%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%BA%CE%AE/>

Τζόρτζογλου, Φ. (2021). "Podcasts: τι είναι και πώς μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαίδευση; (Μέρος Α)." https://edtech.gr/podcasts_stin-ekpaideusi/

Παραρτήματα

Ερωτήσεις Podcast:

1. Τι σε εμπνέει να κάνεις ραπ;
2. Τι μουσική πιστεύεις ότι κάνεις;
3. Ποια είναι τα κύρια προβλήματα που θίγεις στην μουσική σου;
4. Πιστεύεις ότι μεγάλωσες με ανέσεις;
5. Πιστεύεις ότι η Ελλάδα είναι μια καλή χώρα για να βιοποριστείς;
6. Πιστεύεις ότι πρέπει να επενδύσεις στην μουσική σου;